

skulde være i Stand til at yde mere, skal jeg ingen Mening have om, men jeg vilde ønske, at man, naar Sagen kommer til en omhyggeligere Drøftelse end her ved 1ste Behandling, maa faa dette Beløb noget nedsat. For øvrigt skal jeg anbefale Sagen til videre Fremme i Tinget.

Det. Hansen: Jeg kan slutte mig til den ærede 2den Landstingsmand for Kjøbenhavn (Mazén) i hans Bellsagelse over, at et saa vigtigt og omfattende Lovforslag som dette først kommer saa sent her i dette Ting. Det er klart, at Sind og Tanke ere for optagne af ganske andre Ting til indgaaende at drøfte et Forslag, om hvilket man ved, at det ikke vil kunne gennemføres i indværende Samling. Men netop fordi Sagen er saa omfattende og slaar ind paa saa ny Baner og er forberedt paa saa grundig en Maade ved en Kommission, hvori vor ærede Formand var Formand, skulder man jo, naar den meget ærede Kultusminister har ment det rigtig at forelægge os den, at tage sit Standpunkt dertil og udtale, hvorledes man ogsaa i Fremtiden formentlig vil stille sig til Forsøg i den Retning, man her slaar ind paa. Jeg tror, at man kan karakterisere det Lovforslag, som her foreligger, kortelig ved at sige, at man vil afhjælpe en Kirkenød, en Nødstilstand i Kirken ved at kalde Staten og Kommunen til Hjælp i et Omfang, som vi aldrig have kendt tidligere her i Landet. Og man vil ikke alene paakalde Staten og Kommunen, men ogsaa lægge en Tvangsligning paa Borgerne, som vi heller ikke have kendt, i alt Fald ikke i det Omfang eller paa den Maade, hvorom her er Tale.

Naar vi skulle overveje, om man kan følge den ærede Minister paa den Vej, saa bliver naturligvis det første Spørgsmaal: er der i Kjøbenhavn det, der kaldes en Kirkenød, en Nødstilstand? Naar man besvarer dette bejaende, er det jo ikke saaledes at forstaa, at der ikke i og for sig er Kirker nok i Kjøbenhavn. Det er jo oplyst andetsteds, bl. a. i Kjøbenhavns Borgerrepræsentations Forhandlinger og paa anden Maade, at de kjøbenhavnske Kirker ere langt fra fulde, der er Plads til 3 Gange saa mange Mennesker som dem, der gaa i Kirke. Naar man derfor med den ærede Minister postulerer: uagtet de Kirker, vi have, kunne rumme det 3-dobbelte Antal af de stadige Kirkegængere, maa vi dog have flere Kirker, saa er der noget paradoksalt i dette Postulat. Men naar man ser den Tanke, der ligger til Grund, saa forstaar man det jo ganske godt. Det er i en anden Forsamling, nemlig Kjøbenhavns

Borgerrepræsentation, udtrykt saaledes paa en noget drastisk Maade, idet et Medlem har sagt: vi bygge ikke Kirker for de troende, for de kristne, nej, vi bygge disse Kirker for dem, der hverken tro paa Gud eller Fanden. Et andet Medlem af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation sagde: om jeg var Mormon, saa vilde jeg være lige saa ivrig, som jeg er nu for at stemme for, at vi bygge disse Kirker og anskaffe disse mange Præster. Den Kirkenød, som skulde afhjælpes ved dette Lovforslag, maa være noget andet end det, man skulde tro, nemlig, at der ikke er Kirker nok i og for sig, eller at der ikke er Plads i Kirkerne. Den Nødstilstand i Kirken, som menes at være i Kjøbenhavn, den store By og navnlig i de ubenbys Kvartaler og Forstæderne, det er den, man mener, der skal afhjælpes nu ved at forene sig om Ministerens Forslag. Den Kommission, der har forberedt denne Sag, har jo skaffet værdifuld Statistik i saa Henseende, men der er navnlig i den sidste Tid af Mænd, der interessere sig meget for Gennemførelsen af denne Sag, væsentlig af et Udvalg for Kirkelagens Fremme i Kjøbenhavn, der saa vidt jeg ved, hovedsagelig bestaar af Præster og Lægmænd, der virke sammen med Præster for kirkelige Djemed i Kjøbenhavn, udgivet 2 Smaapjecer, den ene ved Lic. theol. Henry Ussing, den anden med Titel: Kirkens Nød i Kjøbenhavn. Jeg vil meget anbefale de ærede Medlemmer, der ikke have læst disse Smaapjecer, at gøre det, idet de derved ville komme til den Overbevisning, at der utvivlsomt er i kirkelig og kristelig Henseende en stor Nødstilstand her i Kjøbenhavn; men de ville tillige af disse Bøger, der skrives sig fra fuld kompetent Side, fra en Side, som er oplyst af Kærlighed til og Interesse for Kirken, blive bekendte med, af hvad Bestaaenhed denne Nødstilstand er, som det nu gælder om at raade Bod paa ved de Midler, der nu foreslaas. Lic. theol. Ussing siger, at Forholdene ere blevne saaledes i Kjøbenhavn, at man er gleden længere og længere bort fra Kristendommen og Kirker. Der er omtrent 300,000 Mennesker i Kjøbenhavn, der saa godt som aldrig sætte deres Fod i Kirken. Altergæsternes Antal er, naar det regnes højt, 25,000 om Aaret, d. v. s. 5 pCt. af Befolkningen. Ethvert personligt Forhold mellem Præsterne og det store Flertal af Sognebørnene er forlængst forsvundet. Man slutter med at sige: der er ikke længere nogen Mening i Folketirken i Kjøbenhavn, der maa slaas ind paa en helt ny Kurs, Massen af Befolkningen er kommen i et rent udvortes